

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DUM 08 téma: PLC řízení kombinační – výklad

ze sady: 01 PLC technika

ze šablony: 02 Automatizační technika II

Určeno pro 4. ročník

vzdělávací obor: 26-41-M/01 Elektrotechnika ŠVP automatizační technika
Vzdělávací oblast: odborné vzdělávání

Metodický list/anotace: viz. VY_32_INOVACE_02108ml.pdf

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PLC řízení kombinační – výklad

Výklad bude realizován pomocí řešení vzorové úlohy

Zadání vzorové úlohy:

Ve vodárně jsou instalována tři čerpadla, dvě malá, C1 o výkonu QC1 a C2 o výkonu QC2 a jedno velké C3 o výkonu QC3. Tato čerpadla jsou určena pro běžný provoz. Dále je ve vodárně připraveno jedno záložní čerpadlo CR. Toto záložní čerpadlo se má uvést do provozu tehdy, jestliže dojde k poruše některého z čerpadel a fungující čerpadla nedodávají minimální výkon. Provoz všech provozních čerpadel má být signalizován kontrolkou a spouštění záložního čerpadla ohlášeno zvukovou signalizací. Minimální výkon pokryje současný provoz obou malých čerpadel nebo provoz velkého a jednoho z malých čerpadel, ale nepokryje jej provoz samotného velkého čerpadla.

Úkoly:

- 1) Určete počet vstupů a výstupů
- 2) Přiřaďte jim jejich logické proměnné (log. 1 nebo log. 0)
- 3) Sestavte pravdivostní tabulku
- 4) Navrhněte logické funkce
- 5) Tyto funkce minimalizujte
- 6) Navrhněte program pro realizaci minimalizovaných funkcí v prostředí a) XPRO
b) HYPED
- 7) Nakreslete elektrické schéma zapojení
- 8) Aktivujte PLC a vyzkoušejte správnost programu

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vypracování:

1) Určete počet vstupů a výstupů

3 vstupy = provozní čerpadla c_1 , c_2 a c_3

5 výstupů = záložní čerpadlo c_r a jeho zvuková signalizace z + kontrolky k_1, k_2, k_3 , které signalizují provoz provozních čerpadel

2) Přiřadte jim jejich logické proměnné (log. 1 nebo log. 0)

$c_1, c_2, c_3 = 0$ provozní čerpadla jsou neaktivní

$c_1, c_2, c_3 = 1$ provozní čerpadla jsou aktivní

$c_r = 1$ záložní čerpadlo je aktivní

$c_r = 0$ záložní čerpadlo je neaktivní

$z = 1$ zvuková signalizace provozu záložního čerpadla je aktivní

$z = 0$ zvuková signalizace provozu záložního čerpadla je neaktivní

3) Sestavte pravdivostní tabulku

c_3	c_2	c_1	c_r	k_1	k_2	k_3	z
0	0	0	1	0	0	0	1
0	0	1	1	1	0	0	1
0	1	0	1	0	1	0	1
0	1	1	0	1	1	0	0
1	0	0	1	0	0	1	1
1	0	1	0	1	0	1	0
1	1	0	0	0	1	1	0
1	1	1	0	1	1	1	0

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4) Navrhněte logické funkce

Pozor!!! velká písmena jsou negace

$$z = cr = C1C2C3 + c1C2C3 + C1c2C3 + C1C2c3$$

$$k1 = c1C2C3 + c1c2C3 + c1C2c3 + c1c2c3$$

$$k2 = C1c2C3 + C1c2c3 + c1c2C3 + c1c2c3$$

$$k3 = C1C2c3 + C1c2c3 + c1C2c3 + c1c2c3$$

5) Tyto funkce minimalizujte

	<u>c2</u>	<u>c3</u>
c1		1
	1	1

$$cr = C1C2 + C2C3 + C1C3 = z$$

$$k1 = c1 \quad k2 = c2 \quad k3 = c3$$

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6) Navrhněte program pro realizaci minimalizovaných funkcí v prostředí a) XPRO

```
#program dundr_1  
#unit 0,0, digin8out8, x0, y0, on
```

```
#def c1 x0.0  
#def c2 x0.1  
#def c3 x0.2  
#def cr y0.0  
#def k1 y0.1  
#def k2 y0.2  
#def k3 y0.3  
#def zz y0.4
```

```
p 0
```

```
ld c1  
wr k1  
ld c2  
wr k2  
ld c3  
wr k3  
ldc c1  
anc c2  
ldc c2  
anc c3  
or  
ldc c1  
anc c3  
or  
wr cr  
wr zz  
e 0
```

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

6) Navrhněte program pro realizaci minimalizovaných funkcí v prostředí b) HYPED

Symbol

$x_0 \# c_1$;

$x_1 \# c_2$;

$x_2 \# c_3$;

$y_0 \# cr$;

$y_1 \# k_1$;

$y_2 \# k_2$;

$y_3 \# k_3$;

$y_4 \# z$;

END

if c_1 THEN k_1 ;

else k_1' ;

endif;

if c_2 THEN k_2 ;

else k_2' ;

endif;

if c_3 THEN k_3 ;

else k_3' ;

endif;

if c_1' and c_2' or c_2' and c_3' or c_1' and c_3' THEN cr ; z ;

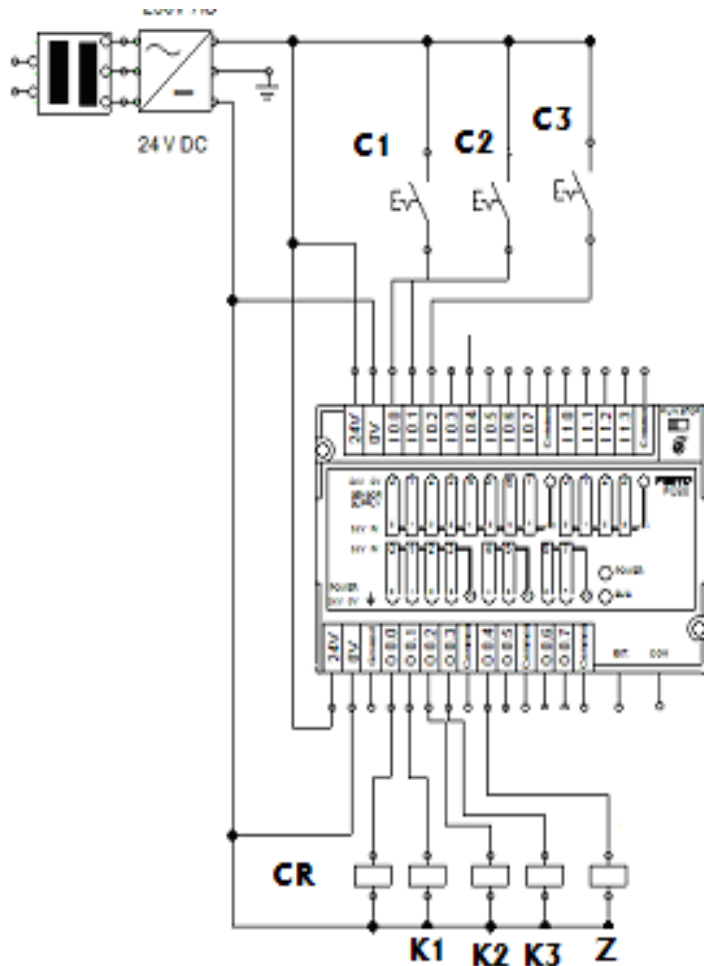
else cr' ; z' ;

endif;

END

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

7) Nakreslete elektrické schéma zapojení

8) Aktivujte PLC a vyzkoušejte správnost programu

Následuje praktická ukázka činnosti řízení

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

LITERATURA:

Branislav Lacko, Ladislav Maixner, Pavel Beneš, Ladislav Šmejkal:
Automatizace a automatizační technika I., Computer Press Praha , 2000

Zdeněk Brýdl, Rudolf Voráček, Luděk Kohout, Ladislav Šmejkal :
Automatizace a automatizační technika II., Computer Press Praha , 2005

Chlebný: Automatizace a automatizační technika III., Computer Press
Praha , 2009

Karel Svoboda, Miloš Lauer, František Oplatek, Ladislav Šmejkal:
Automatizace a automatizační technika IV., Computer Press Praha , 2000

A.Maršík, M.Kubičík: Automatizace, SNTL Praha, 1980

Ladislav Šmejkal: PLC a automatizace 1. a 2. díl, BEN Praha, 2008

Řízení a regulace pro strojírenství a mechatroniku: Dietmar Schmid a
kol. , Europa-Sobotáles Praha, 2005

Průmyslová elektronika a informační technologie: Heinz Haberle a kol.,
Europa-Sobotáles Praha, 2003